

Ufattelige verdier også i villaks

Regjeringen la nylig fram sin strategi for mineralnæringen. Mineralressursene skal kartlegges og det skal legges til rette for ny næring, lokal verdiskaping og arbeidsplasser. Næringen skal derfor gis et forutsigbart rammeverk. Men Stortingets særlige prioritering av villaksen i nasjonale laksevassdrag og -fjorder framfor annen aktivitet nevnes ikke. Dette er en viktig del av rammeverket som burde ha vært spesielt omtalt i strategiplanen.

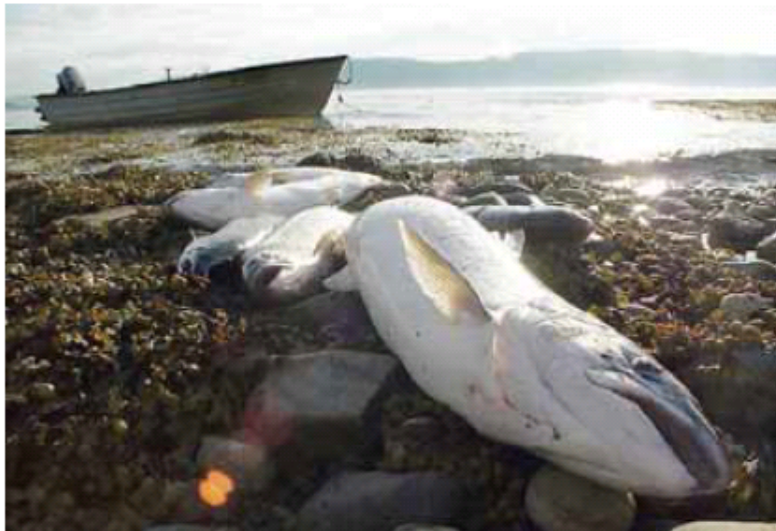
Storingsrepresentant Arne L. Haugen går 18. mars entusiastisk ut i flere medier med omtale av mineralstrategien. I norsk berggrunn skal det ligge verdier for minst 2500 milliarder kroner! Det er ufattelige verdier, som Haugen skriver. Vi deler mye av hans entusiasme, dette gir spen-

nende framtidsutsikter for mange lokalsamfunn. Likevel syns vi det er rart at en tidligere ordfører, fra en kommune hvor utslipp fra en nedlagt gruve truer villaksen i et nasjonalt laksevassdrag, unnlater å dvele over de ekstra strenge miljøkrav som må stilles i hans hjemkommune. Gruva er lagt ned og det er Stortinget som må ta regningen på et par hundre millioner kroner for å beskytte villaksen i Orkla.

Opprettelse av 29 nasjonale laksefjorder og 52 vassdrag er Stortingets viktigste beskyttelsestiltak for villaksen. Virksomhet som kan skade villaksen skal ikke tillates. Regjeringen innrømmer at mange type mineralvirksomhet kan gi uheldige miljøkonsekvenser, men nevner ikke det spesielle hensynet som må

tas til villaksen. Næringen gjøres likevel i strategien blant annet oppmerksom på Stortingets spesielle rammevilkår og særlige strenge miljøkrav for utvinning på Svalbard. Villaksen hadde fortjent den samme omtanke. Det er viktig å gjøre mineralnæringen oppmerksom på at det også på fastlands Norge finnes områder hvor Stortinget har prioritert miljøhensyn ekstra høyt, slik som i de nasjonale laksefjorder og -vassdrag. Disse finnes spredt langs hele landet, også i områder hvor det er det påvist store mineralressurser. Og hvor mineralvirksomhet må ha ekstra høy miljøstandarder.

Regjeringen har store forventninger til at mineralnæringen vil ta ansvar og drive på en miljømessig forsvarlig måte. Satsing på ny teknologi og kunnskap skal hindre skadelige utslipp og miljøkonsekvenser av typen som var vanlige i eldre tider. Ja det tror også vi på, men utviklingen vil gå raskere for enkelte type mineralvirksomhet enn for andre. Villaksen tåler dårlig enkelte stoffer og planlegges utslipp til nasjonale laksefjorder og -vassdrag må det tas ekstra føre-var hensyn. Sunne villaksstammer har stor egenverdi og skal gi opphav til verdiskaping lenge etter at gruver er tømt og lagt ned.

Verdifull: Sunne villaksstammer har stor egenverdi og skal gi opphav til verdiskaping lenge etter at gruver er tømt og lagt ned, skriver Tone Løvold og Frode Staldvik i Kunnskapssenter for laks og vannmiljø.

FOTO: KRISTIAN BØRJE RIAN/DIREKTORATET FOR NATURFORVALTNING

Tone Løvold

Seniorrådgiver

Frode Staldvik

Daglig leder

Kunnskapssenter for laks og vannmiljø